ART AT EP

Umetniška zbirka Evropskega parlamenta

Razstava v polkrožni dvorani

Evropski parlament

© Evropska unija, 2020

To gradivo je mogoče uporabljati izključno v nekomercialne namene. Nedovoljena uporaba, reproduciranje in distribucija vsebine so strogo prepovedani. Uporaba nekaterih slik za namene, ki niso predvideni na tem mestu, utegne biti omejena z avtorskimi pravicami umetnikov ali drugih strani. Evropski parlament ne prevzema nobene odgovornosti za nedovoljeno uporabo.

Prepovedana je vsaka reprodukcija, priredba, delna sprememba ali predvajanje del v lasti belgijske zveze avtorjev, skladateljev in založnikov (SABAM) po televiziji, kabelskem omrežju ali internetu, razen s predhodnim dovoljenjem SABAM-a.

SABAM
75-77 rue d'Arlon/Aarlenstraat 75-77
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË
Tel. +32 2 2868280
www.sabam.be
visual.arts@sabam.be

DOBRODOŠLI!

Umetniška zbirka Evropskega parlamenta obsega več kot petsto slik, kipov in drugih del sodobne umetnosti iz držav Evropske unije, pa tudi nekatera dela iz držav zunaj EU.

Leta 1980 jo je ustanovila takratna predsednica Parlamenta Simone Veil, ki je želela z njo podpreti umetnost in raznolikost. Prvotni namen zbirke je bil združiti umetniška dela iz desetih držav, ki so bile takrat zastopane v Evropskem parlamentu. Prednost so imela dela mladih umetnikov, ki so že dosegli določeno raven prepoznavnosti in ugleda. Evropski parlament od takrat dela zbira z nakupi in donacijami in nastala je zbirka, ki že tri desetletja velja za eno najobsežnejših in najzanimivejših zbirk sodobne umetnosti.

Pri osredotočenosti zbirke na sodobno umetnost ne gre za umetnostno smer, temveč za umetniška dela, ki nastajajo v našem času. Bistvo sodobne umetnosti je razvijanje in izpodbijanje pojmov o visoki in nizki umetnosti. V zadnjih letih se v sodobni umetnosti pojavljajo ironične, eksperimentalne, komercialne in konceptualne prvine. Njeno opredelitev so dodatno razširili tudi novi materiali, mediji, dejavnosti in koncepti ter uporaba kiča.

Zbirka je razstavljena v javnih in skupnih prostorih stavb Evropskega parlamenta v Bruslju, Luxembourgu in Strasbourgu ter v pisarnah Evropskega parlamenta za stike po Evropi.

Umetniška zbirka odseva nekatere temeljne vrednote Evropskega parlamenta, med katerimi so spodbujanje kulture, medkulturni dialog in spoštovanje kulturne raznolikosti. Različni slogi, obdobja, umetniki in poreklo umetnin v zbirki so odraz kulturnega bogastva in raznolikosti Evropske unije. V bogastvu zbirke se zrcali tudi geslo Evropske unije – **„Združena v raznolikosti"; tako ljudi kot umetnosti**.

Razstava v polkrožni dvorani predstavlja zbirko umetniških del iz sedanjih in nekdanjih držav članic Evropske unije. Umetniška dela so tematsko urejena, tako da je lažje opazovati in primerjati kulturno bogastvo Evropske unije.

Upamo, da vam bo razstava všeč. Če imate dodatna vprašanja, nam pišite na naslov art@ep.europa.eu.

NAČRT RAZSTAVE

1	**Olivier STREBELLE**	Stekanja (Confluences)
2	**Imi KNOEBEL**	Modri kanape (Canapé Blau)
3	**Peter DOIG**	Skrita hiša (Stealth House)
4	**ONA B.**	Ničelni prostor (Zero Space)
5	**Michael CRAIG-MARTIN**	Temnozelena slika (Dark Green Painting)
6	**Vilmantas MARCINKEVIČIUS**	Utrujeni človek (Pavargęs žmogus)
7	**Viorel MĂRGINEAN**	Ritmična pokrajina (Paysage rythmé)
8	**Erik ŠILLE**	Počasi uničujem tvoj dom (Slowly I damage your home)
9	**Petr MALINA**	Koča ob jezeru I (Chakta u jezírka I)
10	**Lucien WERCOLLIER**	Prebodena (La transpercée)
11	**Włodzimierz PAWLAK**	Zaščitna rokavica (Rękawica ochronna)
12	**Ger SWEENEY**	Proti vetru (Into the wind)
13	**Vítor POMAR**	Brez naslova (Sem titulo)
14	**Brigitte KOWANZ**	Sijaj, sijaj (Leuchten Leuchten)
15	**Rea AFANDITOU**	Tu sem (Είμαι εδώ)
16	**Arjan PREGL**	Narava
17	**Marlene DUMAS**	Molite zame (Bid voor mij)
18	**Madeleine GERA**	Portret Alexija s kozarcem (Ritratt ta 'Alexi b'tazza)
19	**Valerio ADAMI**	Figura (Personaggio)
20	**Andrej DANIEL**	Evropska obala ali Marco Polo sreča Erazma (Брегoвете на Европа или Марко Поло и Еразъм)
21	**Maria BLOMBÄRG**	Junak (Hjälte)
22	**Janis GAITIS**	Parada (Η παρέλαση)
23	**Boris BUĆAN**	Diptih: 1. Zmrznjena ptica, 2. Tržnica in golobi (Diptih: 1. Smrznuta ptica; 2. Trznica i golubovi)
24	**Jörg IMMENDORFF**	Voli! (Wähle!)
25	**Margrethe AGGER**	Goski (To gæs)
26	**Péter SZARKA**	Skrivna družba (Titkos társaság)
27	**Eeva-Liisa ISOMAA**	Rojstvo sveta (Maailman synty)
28	**Dominique SOSOLIC**	Spomin na pretekle čase (La mémoire du temps)
29	**Vineta KAULAČA**	Vizualni spomin (Visual Memory)
30	**Jaan ELKEN**	Knock, knock knocking on Heaven's Door
31	**Antoni CLAVÉ**	New York II

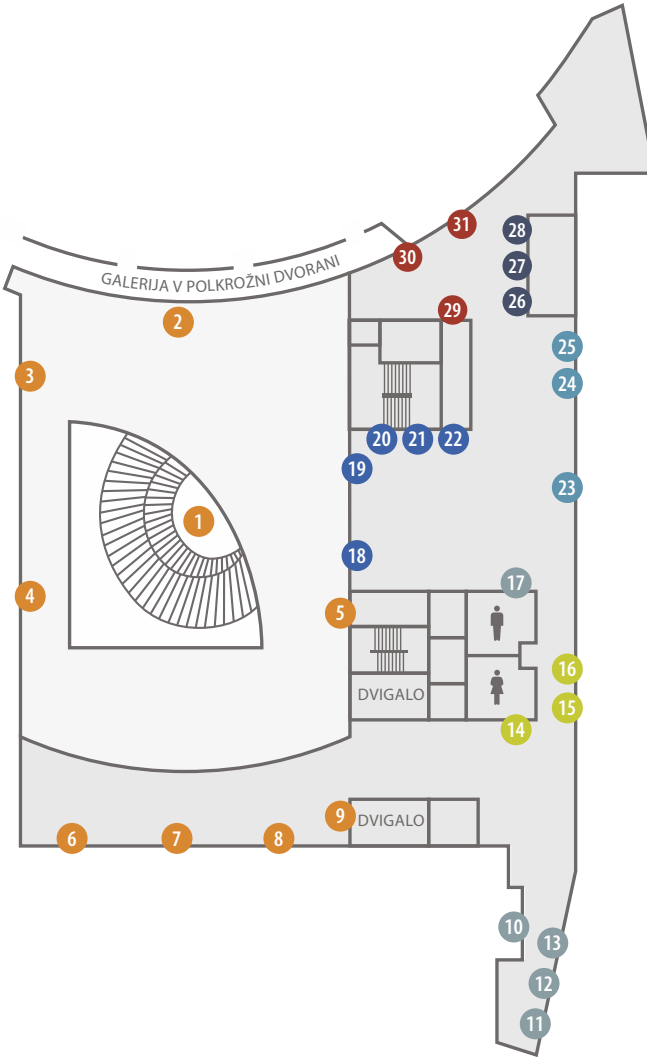
GALERIJA V POLKROŽNI DVORANI
DVIGALO
DVIGALO
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

OSREDNJE STOPNIŠČE IN BALKON

Sodobna umetnost zajema številne oblike, sloge in velikosti.

1

Olivier STREBELLE (1927–2017)

Stekanja
(Confluences)

1992

polirano nerjaveče jeklo
12 × 7 m
Belgija

„Ko sem videl stopnišče, sem si predstavljal novo stopnišče v sredini."

Olivier Strebelle je znan po mogočnih, presežnih skulpturah. Končna podoba njegovih stvaritev je odvisna predvsem od izbire materiala in njegovega ustvarjalnega procesa. Skulpture je pogosto ustvarjal z mislijo na zgradbe in urbane prostore, v katere so umeščene. Z linearno, vitko zasnovo se poigrava s sprehajanjem človeškega pogleda po njegovih delih.

2

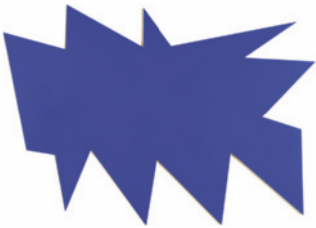

Imi KNOEBEL (roj. 1940)

Modri kanape
(Canapé Blau)

1989

olje na lesu
140 × 220 cm
Nemčija

„Yves Klein je platna poslikaval z modro barvo, Lucio Fontana pa je svoja rezal. Kaj še ostane? Če želiš nekaj narediti, ostati živ, se moraš domisliti nečesa vsaj enako radikalnega."

Knoebel je znan po svojem minimalističnem, abstraktnem slikanju in kiparjenju. V njegovih delih prevladujeta tako imenovana rezalna tehnika („Messerschnitt") in uporaba primarnih barv – rdeče, rumene in modre. Od leta 1975 ustvarja skupino del z naslovom Mennigebilder, imenovano po miniju, živi rdečeoranžni barvi za zaščito jeklenih konstrukcij proti rjavenju. Med letoma 1987 in 1991 je ustvaril serijo del v primarnih barvah z naslovom Kanape. Industrijske postopke, značilne za njegovo generacijo, je sprejel z odprtimi rokami – ustvarja s posebno barvo za zaščito jeklenih konstrukcij, ki je navdihnila celo skupino del Mennigebilder. Industrijske materiale je uporabljal tudi v seriji Kanape, katere tipičen predstavnik je delo Modri kanape.

3

Peter DOIG
(roj. 1959)

Skrita hiša
(Stealth House)

1992

olje na platnu
199 × 250 cm
Združeno kraljestvo

© SABAM, Belgija, 2018

„Vedno sem si želel ustvarjati pomenljive slike, ki pripovedujejo zgodbe."

Čeprav Peter Doig navdih črpa iz fotografij in posnetkov, njegova dela nikoli ne temeljijo na resničnem okolju ali izkustvih. Njegovi jasno prepoznavni motivi so pogosto plod lastnih spominov. Njegova slikarska dela so brezčasni posnetki resničnega sveta, prenesenega v daljni domišljijski svet odsevov, ki nas zmede.

4

ONA B.
(roj. 1957)

Ničelni prostor
(Zero Space)

1997

olje na platnu
200 × 180 cm
Avstrija

„Rdeča barva me je navdala z dobrimi občutki ... pri slikanju sem se počutila kot doma. V njej sem našla moč, energijo in radost. Kot sonce in kri ... v pozitivnem smislu. Ob tej barvi nikoli nisem začutila agresije."

Osrednja vloga rdeče barve v delih umetnice z imenom ONA B. prikliče v zavest ženskost in senzualnost. ONA B. rdečo vedno povezuje s pozitivnimi občutji – z motivacijo, močjo, radostjo in zadovoljstvom. Pri delu uporablja različne medije, vključno s slikami, instalacijami, nastopi, fotografijami in glasbo.

Zanimajo jo transcendentalni elementi, kot so meta-komunikacija, meditacija, sanje in zen, odpira pa tudi socialno-politične teme. Njena gonilna sila sta strah pred neznanim in hrepenenje po neskončnosti.

5

Michael CRAIG-MARTIN (roj. 1941)

Temnozelena slika (Dark Green Painting)

1991

akril in gesso na platnu
213,5 × 213,5 cm
Združeno kraljestvo

© SABAM, Belgija, 2018

„Pogosto iščemo nekaj posebnega v posebnih stvareh ali posebnih dogodkih, dejansko pa bi se bistvu življenja bolj približali, če bi razumeli naravo običajnih stvari."

Michael Craig-Martin se je v zadnjem desetletju prejšnjega stoletja povsem osredotočil na slikanje z drzno začrtanimi motivi in kričečimi barvnimi shemami. S svojimi deli ustvarja vzdušje, v katerem se predsodki, s katerimi gledalec poskuša interpretirati abstraktne ali upodobitvene površine, ves čas spreminjajo ali spreobračajo. Leta 1991 je ustvaril serijo slik, katerih idejno izhodišče so mreže. Tak primer je Temnozelena slika, pri kateri lahko govorimo o površini z mrežastim vzorcem, tako v smislu podobe kot podlage in globine.

6

Vilmantas MARCINKEVIČIUS (roj. 1969)

Pavargęs žmogus (Utrujeni človek)

1998

Akril in olje na platnu
174 × 209 cm
Litva

„Ostre, včasih kontrastne barve mojih slik so pretežno odraz današnjega sveta. Uporabljam okorno in netradicionalno harmonijo barv ter izbiram odločne in jasne tone."

Vilmantas Marcinkevičius, eden najvidnejših predstavnikov sodobnega litovskega ekspresionizma, z vsemi aktualnimi oblikami identitete in identifikacije preučuje lastni jaz. Jedro njegovega ustvarjanja je figura, h kateri pristopa spontano in ohlapno. Avtor s tem uveljavljenim motivom včasih postavlja neprijetna vprašanja o preteklosti in sedanjosti, o posamezniku in družbi, v katero se (ne)uspešno vključuje, ali o političnem in ekonomskem vidiku ter njunem vplivu na posameznikovo zgodbo.

7

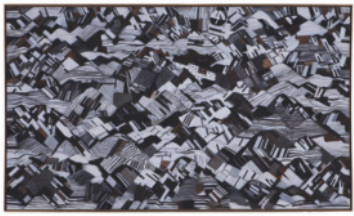

Viorel MĂRGINEAN
(roj. 1933)

Ritmična pokrajina
(Paysage rythmé)

2002

akril na platnu
200 × 350 cm
Romunija

„[...] vseskozi vidim stvari s ptičje perspektive, iz širokega kota in v celoti."

Mărginean pozorno opazuje naravo in njene spremembe in njene drobce tke v večje kompozicije. Krajine pretvarja v stilizirane, dinamične postavitve in s tem ustvarja lastne namišljene prizore. Pri delu črpa iz svojega otroštva v rojstni Transilvaniji.

8

Erik ŠILLE
(roj. 1978)

Počasi uničujem tvoj dom

2008

olje na platnu
220 × 180 cm
Slovaška

„Si lahko operemo možgane do čistega?"'

Erik Šille za svoja paradoksalna sporočila uporablja motive iz sveta elektronskih medijev in potrošniške kulture. V umetnem nadrealističnem ali celo utopičnem svetu nas sooči z realističnimi človeškimi vprašanji, s katerimi se moramo spopasti.
V tem delu ljubkost smešnih, igračam podobnih stvorov združuje z grobostjo in surovostjo prizora ter s skoraj otroško naivnostjo upodablja krut, uničujoč in – kot namiguje naslov – načrten požig domovanja.

Petr MALINA
(roj. 1976)

Koča ob jezeru I
(Chakta u jezírka I)

2005

olje na platnu
45 × 60 cm
Češka

„Dolgotrajna zatopljenost v témo“

Petr Malina v svoje umetniško ustvarjanje vnaša pridih idealizma, ki ga zaznavamo tako v njegovih temah kot estetiki. Njegova dela ustvarjajo ozračje spokojne preprostosti, s katero so presenetljivo nakazala, danes pa zrcalijo naše idealizirano dokumentiranje vsakdanjega življenja prek družbenih medijev. Njegove slike so enolične, a neizbrisno nazorne in izpiljene ter delujejo kot popotniški dnevnik popolne nevznemirljivosti, teatralne vsakdanjosti, zrežirane naključnosti. Malinova umetnost je predstavnica svojega časa in brezčasna hkrati ter govori o idilični, pa vendar vsakemu znani rutini.

ABSTRAKTNA IN FIGURATIVNA UMETNOST

Raznolikost sodobne umetnosti se kaže v kontrastivnosti umetniškega izražanja, bodisi radikalno zreduciranega na osnovne elemente ali obogatenega s simboli in prepoznavnimi predmeti.

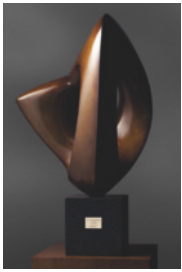

10

Lucien WERCOLLIER (1908–2002)

Prebodena
(La transpercée)

1959

patiniran bron
64 × 50 × 45 cm
Luksemburg

© SABAM, Belgija, 2018

„Zame sta bila najpomembnejša prostornina sama po sebi in jasen red."

Njegovi prvi vzorniki so bili Aristide Maillol, Constantin Brâncuși in Jean Arp, sčasoma pa je Lucien Wercollier v svojih skulpturah začel bolj uporabljati govorico abstraktnih oblik, s katero v ospredje stopijo kiparske prvine kot take. V materialih, kot so kamen, alabaster, marmor, steklo, zlasti pa bron, išče stilizirane, naravne oblike, s katerimi se prefinjeno poigrava s svetlobo in senco. Z nežnim poliranjem doseže globoko harmonijo, pri čemer ima mnogo raje zaobljene kot pa stroge linije.

11

Włodzimierz PAWLAK (roj. 1957)

Zaščitna rokavica
(Rękawica ochronna)

1987

olje na platnu
130 × 150 cm
Poljska

„Počasi, korak za korakom, se odmikam od tradicionalnega pojma slikanja. Zavračam okrasje, slikam skromno in čimbolj enostavno."

Kot član umetniške skupine Gruppa je bil Włodzimierz Pawlak del neodvisne umetniške scene osemdesetih let prejšnjega stoletja. Je slikar, uprizoritveni umetnik, pesnik in učitelj, njegova umetniška dela pa vedno temeljijo na teoretskih vprašanjih. Njegove stvaritve so lahko simbolična preoblikovanja ali konkretne metafore, s katerimi razmišlja o družbenih in političnih razmerah med vojnim stanjem na Poljskem in sodobnih vprašanjih ter se do njih opredeljuje. Za njegovo vizualno izražanje sta značilna humor in ironija.

12

Ger SWEENEY
(roj. 1959)

Proti vetru
(Into the wind)

1994

akril na platnu
153 × 138 cm
Irska

„Do površine pristopam kot take – kot ploskega ali plitkega polja vizualnega dogajanja – in združujem ključne prvine linearnih ritmov, barv, potez in naključja ter splošen vtis gibanja, pri tem pa uporabljam strategije, povezane z barvami in kompozicijo.“

Odnos Gera Sweeneyja s pokrajino se razvija skladno z intimnim občutenjem in spominom. Sweeney je po dokončanem prehodu od fotorealizma k abstraktnemu ekspresionizmu začel delati izključno po spominu, na podlagi prebavljenega občutka ali vtisa, prevedenega v abstraktno obliko. Težko je natančno opredeliti, kaj „Proti vetru“ uprizarja, vendar to tudi ni bistveno. Kompozicija, ki jo narekujejo predvsem koprenaste poteze, zbuja izkrivljen občutek prostornosti. Fizikalna celovitost upodobljenih elementov se zdi nestabilna, kot da bi slikarju uspelo ujeti zgolj zamegljen utrinek kemičnega kaosa. Navsezadnje podobno velja za spomin, s pomočjo katerega ustvarja intimne in osupljive slike.

13

Vítor POMAR
(roj. 1949)

Brez naslova
(Sem titulo)

1983

akril na platnu
193 × 195 cm
Portugalska

© SABAM, Belgija, 2018

„Na neki točki nimaš več kaj početi ali kam iti, a ker želim nekaj početi, slikam.“

Za zgodnja dela Vítorja Pomarja je značilna črno-bela barvna shema, pozneje pa je začel uporabljati tudi druge barve. Nanj je vplival zen budizem, sicer pa je pripadnik abstraktnega ekspresionizma, saj je trdno prepričan, da ustvarjalni proces izvira globoko iz človekovega duha. Spiritualizem združuje z eksperimentalizmom in med seboj prepleta različne umetniške postopke, kot so slikanje, risanje, videoposnetki, filmski posnetki, fotografija in kiparjenje.

Marlene DUMAS (roj. 1953)

Molite zame
(Bid voor mij)

2004

akvarel na papirju
(6 listov)
130 × 73 cm
Nizozemska

„Sodobna umetnost je že po naravi netradicionalna dejavnost. Povedano drugače – želi razširiti naše pojmovanje tradicionalnega in normalnega. Umetnost obstaja, da nam pomaga videti več, ne manj."

Marlene Dumas za svojo figuraliko črpa navdih iz fotografij, izrezkov iz časopisov in revij ter osebnih spominov. Z uporabo oljnih barv na platnu ter tuša in vodenih barv na papirju, ki sta njeni posebni tehniki, ustvarja značilne medle like s popačenimi in strašljivimi potezami. V svojih delih se pogosto vrača k temam, kot so rasa, erotika in pornografija, nasilje in nežnost, krivda in nedolžnost. S svojimi psihološko nabitimi slikami ustvarja nelagoden občutek intime in izredne napetosti ter nas sooča z lastnimi predsodki in strahovi. Marlene Dumas je med najbolj priznanimi živečimi umetniki, njena dela pa so polna življenja v vsej njegovi kompleksnosti.

SVETLOBA IN UMETNOST

Tehnološki razvoj omogoča različne načine igranja s svetlobo v sodobni umetnosti, bodisi s prozornim materialom, živimi barvami ali pa kar s svetlobnimi viri.

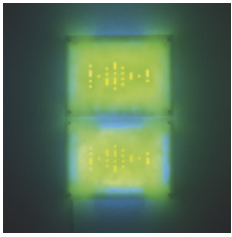

14

Brigitte KOWANZ
(roj. 1957)

Sijaj, sijaj
(Leuchten Leuchten)

1997

akril, jeklo, les in fluorescentne sijalke
120 × 180 × 19 cm
Avstrija

„Svetloba je to, kar vidimo."

Brigitte Kowanz pri delu uporablja umetno ustvarjene prostore in interakcije v prostoru. Za njene natančno postavljene predmete in instalacije se zdi, da se njihova notranjost in zunanjost prežemata. Svetloba, jezik in ogledala se prepletajo, njihovo navidezno brezmejno pretakanje ima poetičen naboj in omogoča nove perspektive opazovanja.

15

Rea AFANDITOU
(roj. 1960)

Tu sem
(Είμαι εδώ)

2005

akril na pleksi steklu
100 × 86 × 9 cm
Ciper

Ciprski umetnik Rea Afanditou je slikarsko delo z naslovom *Tu sem* ustvaril za istoimensko razstavo leta 2005 v galeriji Argo v Nikoziji.

Delo lahko razumemo kot prikaz prevladujočih čutnih zaznav na njegovem otoku. Tople barve in vroče skale se zdijo v nasprotju z osvežujočo naravo tamkajšnjega zelenja, ki nudi prijetno zavetje. Umetnina deluje kot nekakšna razglednica ali sinteza občutij.

Arjan PREGL
(roj. 1973)

Narava

2004

olje na platnu
131 × 111 cm
Slovenija

© SABAM, Belgija, 2018

„Najbolj zadovoljen sem, ko v svojem delu istočasno združim tri glavne prvine: navezavo na zgodovino umetnosti, humor in politično sporočilo.“

Arjan Pregl v prvenstveno tematskih ciklih raziskuje svojo vlogo v družbi: o svojem okolju kritično razmišlja, se nanj navezuje in ga vnaša v svoja dela. Naslanja se na pretekle likovne sloge in poskuša najti duhovit pristop. V tem delu realistične prvine postanejo stilizirani naravni pojavi, ki jih z uporabo programske opreme oklesti na njihove osnovne formalne lastnosti.

PORTRETI

Portreti prikazujejo različne človeške zgodbe in vloge v družbi: ali gre za posameznika, junaka ali anonimneža?

18

Madeleine GERA
(roj. 1960)

Portret Alexija s kozarcem (Ritratt ta 'Alexi b'tazza)

2001

olje na platnu
89 × 79 cm
Malta

© SABAM, Belgija, 2018

„Razvoj v umetnika je nekaj povsem drugega in neskončno bolj pretanjenega kot usvojitev akademskega slikanja."

S portretom slikarka izraža svoje izredno zanimanje za slikarstvo starih mojstrov. Očitno je, da s svojim portretnim slogom nadaljuje tradicijo naturalizma, ki jo je navdihnil med študijem v Firencah. Njen pristop resda ni inovativen, vendar izpostavlja prvine, ki bi se sicer v sodobni umetnosti utegnile izgubiti: opazovanje podrobnosti in obvladovanje slikarskih tehnik.

19

Valerio ADAMI
(roj. 1935)

Figura (Personaggio)

1983

akril na lesu
74.5 × 56.5 cm
Italija

„Pri slikanju narave se stvari, ‚figura', predmet slike spreminjajo in subjekt postane naša intuicija. Morda se prav v tem skriva ekstaza umetnosti."

Valerio Adami je povezan z italijanskim gibanjem popart. Njegovi subjekti so razkosani, zapolnjeni z živobarvnimi črno obrobljenimi ploskvami brez senčenja ali upoštevanja perspektive, v dela pa vnaša daljni svet, ki spominja na komercialne slike. S poenostavljenimi, simboličnimi motivi izraža zanimanje za politiko in raziskuje sodobno zahodnjaško družbo.

20

Andrej DANIEL
(roj. 1952)

Evropska obala ali Marco Polo sreča Erazma
(Брегoвете на Европа или Марко Поло и Еразъм)

2004

olje na platnu
140 × 140 cm
Bolgarija

© SABAM, Belgija, 2018

„Smo kronisti našega časa, in če že ne moremo spremeniti stvari, lahko vsaj ugledamo, kakšne so v resnici.“

Andreja Daniela že dlje časa zanimata Erazem Roterdamski in humanizem. Obe temi pogosto uporablja v svojih delih. „[...] moja resničnost je polna prič, storilcev, tožilcev in obtožencev, predvsem pa, povezanih oseb'. Poleg tega slikarstvo, v katerem se kopičijo resnice, polresnice, laži, izmišljotine, groteske in poveličevanja, vsebuje obilo zgodovinskega gradiva.“

21

Maria BLOMBÄRG
(roj. 1945)

Junak (Hjälte)

1998

kolaž iz tekstila in bucik
108 × 77 cm
Švedska

„Ko delam s tekstilom, so barve že določene. Lahko bi rekli, da slikam s tekstilom.“

Maria Blombärg na platno z že narisanim prizorom pritrdi izrezane koščke rabljenega blaga kot slikovne pike, ki tvorijo digitalne slike. S tem postopkom si že vnaprej omeji možnosti vizualnega izražanja, njen slog pa je posledično bolj abstrakten, naiven in preprost, skorajda kot poteze impresionistovega čopiča. Koščki blaga se z določene razdalje spremenijo v vzorce in oblike šele v našem očesu.

Janis GAITIS (1923–1984)

Parada (Η παρέλαση)

1983

olje na lesu (reliefna slika)
160 × 115 cm
Grčija

Antropaki – človeku podobni in med seboj neločljivi možiclji brez obraznih potez – so postali zaščitni znak Janisa Gaitisa, enega prvih modernističnih povojnih slikarjev v Grčiji. Njegova zgodnja dela so bila nadrealistična, kubistična in abstraktna, njegove poznejše slike pa so polne množic malih neločljivih figur v številnih različicah. Z njimi se kritično opredeljuje do enoličnosti, osamljenosti in sterilnosti našega kolektivnega obstoja v sodobni urbani družbi. Ker so brez individualnih lastnosti, so le del množice, ki se od daleč stopi v ponavljajoč se vizualni vzorec.

PTICE

Ptice pogosto povezujemo s svobodo, ki je temeljna vrednota Evropske unije. Zato si zaslužijo posebno obravnavo.

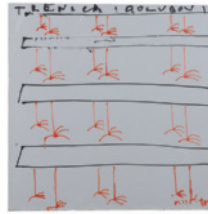

Boris BUĆAN
(roj. 1947)

Diptih: 1. Zmrznjena ptica; 2. Tržnica in golobi
(Diptih: 1. Smrznuta ptica; 2. Trznica i golubovi)

2013

akril na platnu
140 × 140 (vsaka)
Hrvaška

© SABAM, Belgija, 2018

„Že vse življenje se trudim ustvariti nekaj novega in dobrega. Vi mi povejte, ali je to pomembno.“

Bućan se je dokazal z oblikovanjem plakatov. Njegova velika slikarska dela v plakatnem slogu s prevladujočim umetniškim karakterjem pritegnejo gledalčevo pozornost in v grafično oblikovanje vnašajo nove pojme. Pri ustvarjanju ambientalne umetnosti za urbane prostore se navezuje na množično kulturo, vsakdanje življenje in pretekle umetniške sloge. Pri slikarstvu, s katerim se je pričel ukvarjati v zadnjem desetletju prejšnjega stoletja, je obdržal svoj razpoznavni slog grafičnega oblikovalca.

Jörg IMMENDORFF
(1945–2007)

Voli! (Wähle!)

1979

gvaš na papirju
28 × 20,5 cm
Nemčija

© SABAM, Belgija, 2018

„Ali ima umetnik lahko družbeno vlogo, ostaja odprto vprašanje.“

Za Immendorffovo delo je značilna njegova družbeno-politična kritika, ki je pogosto povezana z avtobiografskimi razmišljanji. V seriji Cafe Deutschland iz sedemdesetih let je raziskoval Nemčijo, razdeljeno na dva dela. Sodeloval je z vzhodnonemškim abstraktnim slikarjem E. A. Penckom in bil član nemškega neoekspresionističnega gibanja Neue Wilde. Njegov figuralni slog pogosto zaznamujeta simbolizem in ironija.

Margrethe AGGER (roj. 1943)

Goski (To gæs)

1983

tapiserija
87 × 68 cm
Danska

„Tkalci imamo na voljo drugačne možnosti kot slikarji. Mi slikamo s predivom.“

Margrethe Agger motive išče v naravi. Riše motive, kot so nebo, morje, živali, rastline in kamni, nato pa jih pretvori v tapiserije. Z živimi barvami upodablja konkretne predmete ali jih uporablja kot ustvarjalne umetniške idiome. Navdih za svoja dela črpa iz Mehike in več severnjaških držav, vključno z domačim podeželjem.

GRAFIKA

V grafiki se lahko uporabljajo različni materiali in postopki, kot so jedkanje, litografija, lesorez in sitotisk, digitalizacija pa je omogočila uvedbo novih prvin.

Péter SZARKA
(roj. 1964)

Skrivna družba
(Titkos társaság)
različica 2/3

2007

Lambda
100 × 150 cm
Madžarska

Péter Szarka se je pričel udejstvovati kot študent slikarstva in član napredne skupine za sodobno umetnost Újlak na madžarski postkomunistični umetniški sceni, nato pa se je navdušil nad digitalno obdelavo posnetkov. S programsko opremo za 3D-oblikovanje digitalno obdela fotografije in tako ustvari figurativne virtualne prizore, ki se zdijo kot iz sanj, hkrati pa ohranja perspektivo slikarja. S tehnologijo tiskanja s tiskalnikom Durst Lambda ustvarja osupljivo jasne in podrobne tiske. S sledenjem tovrstnim novim tehnologijam s svojimi deli kritično premišljuje o prodoru tehnologije v našo vizualno kulturo.

Eeva-Liisa ISOMAA
(roj. 1953)

Rojstvo sveta
(Maailman synty)
različica 7/30

1998

odtis grafike na polimerni plošči
97 × 140 cm,
Finska

„Hočem zmešati obdobja, prekiniti vzročnost in ustvariti namišljen prostor."

Njena dela sicer od nekdaj temeljijo na krajinah, vendar Eeva-Liisa Isomaa vedno preseže resničnost in v svojih stvaritvah poskuša zajeti notranje stanje duha. Ustvarja namišljene, nejasne prostore, ki jih lahko tolmačimo bodisi kot mir ali nevarnost. Grafike pogosto dela na polimernih ploščah, dela pa običajno odtisne na platneni papir, ki ga izdeluje sama.

Dominique SOSOLIC (roj. 1950)

Spomin na pretekle čase (La mémoire du temps)

1981

gravura
70 × 60 cm
Francija

„Že majhna zareza te lahko popelje na čudovito popotovanje."

Dominique Sosolic je strasten graver. Pri svojem delu večinoma uporablja baker, ki so ga uporabljali že starejši umetniki, na primer Dürer. Tehnika omogoča slogovno skrbnost in natančnost ter umetniku dopušča, da se s tankimi zarezami posveča podrobnostim. Njegova dela vsebujejo nadrealistične motive in poetične ilustracije, obenem pa so simbolistična, pogosto mistična, upočasnjena v času – popolno nasprotje sodobne družbe.

URBANI PROSTORI

Prostori, ki jih je ustvaril človek, so kraji živahnega sobivanja. Umetniška dela lahko na različne načine ujamejo utrinke mestnega življenja.

Vineta KAULAČA
(roj. 1971)

Vizualni spomin
(Visual Memory)

2004

olje na platnu
16 delov,
vsak po 13 × 10,5 cm
Latvija

„Raziskati želim problematiko zaznave, [...] moje delo temelji na natančnem pregledovanju fotografskih virov. Vsaka fotografija vsebuje informacije o tem, ‚kar je bilo.'"

Vineta Kaulača v svojih delih z več slikami, ki spominjajo na fotografije nekega trenutka, raziskuje dojemanje resničnosti. Njena dela so kot spomini na kraj, uzrt v določenem trenutku z različnih razdalj in perspektiv, s katerimi poskuša zajeti gibanje na različnih ravneh. S takimi vizualnimi kombinacijami posnema resničnost in nas sooča z lastnim dojemanjem časa in prostora.

Jaan ELKEN
(roj. 1954)

Knock, knock knocking
on Heaven's Door

2007

akril na platnu
160 × 200 cm
Estonija

„Slikarstvo se je razširilo na zelo široko področje, njegove meje pa se zlivajo z drugimi tehnikami."

Jaan Elken zase pravi, da je „slogovni nomad". Začel je kot hiperrealist, nato pa postal eden najbolj priznanih estonskih abstraktnih umetnikov. Po izobrazbi je arhitekt, zato njegova dela pogosto upodabljajo urbane teme z medlimi barvami, ki zaradi debelih nanosov spominjajo na relief, pogosto pa jim doda besedilne elemente. Ta umetnina je del serije o avtobiografskih izkustvih pop glasbe, ki nosi naslov pesmi Boba Dylana in glasbene podlage filma Bivši prijatelj Kid iz leta 1973.

Antoni CLAVÉ (1913–2005)

New York II

1989

mešana tehnika
162 × 130 cm
Španija

© SABAM, Belgija, 2018

„Vsi smo ustvarjeni iz koščkov sanj."

Antoni Clavé je iz baročnega, okrasnega sloga prešel v minimalistično, nato pa v popolnoma abstraktno smer. Dejaven je bil kot slikar, grafik, kipar in ilustrator otroških knjig, znan pa je bil tudi kot scenograf in kostumograf. Pri raziskovanju možnosti z uporabo različnih materialov, ki jih ponuja kolaž, so ga navdihovali umetniki, kot je Pablo Picasso. New York II je del serije o urbanem življenju, ki sta jo navdihnila obiska tega mesta leta 1972 in 1989.

Evropski parlament

60 rue Wiertz/Wiertzstraat 60
1047 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

#visitEP

visitEuropeanParliament

@visit_EP

@visit_EP

visit@ep.europa.eu

europarl.europa.eu/visiting

europarl.europa.eu/art-collection

© Evropska unija, 2020

Print ISBN 978-92-846-6665-2 doi:10.2861/046202 QA-02-20-323-SL-C
PDF ISBN 978-92-846-6637-9 doi:10.2861/55795 QA-02-20-323-SL-N